Εφημερίδα : «Η Βραδυνή»
Κριτική Θεάτρου : Μαρίκα Θωμαδάκη
Θέατρο Ιλίσια-Βολανάκης
Marie Jones: «Πέτρες στις τσέπες του»
Μετάφραση-διασκευή : Μιμή Ντενίση
Σκηνοθεσία : Δημήτρης Λιγνάδης
Σκηνικά-κοστούμια : Έλλη Παπαγεωργακοπούλου
Φωτισμοί : Αλέκος Γιάνναρος
Μουσική επιμέλεια : Δημήτρης Λιγνάδης
Ερμηνεύουν : Δημήτρης Λιγνάδης, Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης.

Η παράσταση στο Θέατρο «Ιλίσια-Βολανάκης» δίνει την ευκαιρία σε δύο πολύ ταλαντούχους ηθοποιούς να δείξουν στο κοινό ορισμένη γκάμα ασκήσεων υποκριτικής δεξιοτεχνίας, αλλάζοντας μέσα σε δύο ώρες δεκαέξι ρόλους, στους οποίους επενδύουν κυρίως το κέφι της αλλαγής και, κατ' επέκτασιν, την δυνατότητα αποδόσεως ενός αρμονικού συνόλου. Με αφετηρία την πολύ καλή μετάφραση και την εύστοχη διασκευή της Μιμής Ντενίση, ο σκηνοθέτης Δημήτρης Λιγνάδης δημιουργεί ταχύρυθμη αναπαράσταση του έργου του Marie Jones, με τον εκ πρώτης όψεως περίεργο τίτλο, «Πέτρες στις τσέπες του». Το έργο αποτελεί μία συρραφή επιμέρους χαρακτήρων, ελλειπτικώς δοσμένων δι' ενός δεσπόζοντος χαρακτηριστικού, βάσει του οποίου καταβάλλεται προσπάθεια σκιαγραφήσεως συγκεκριμένου προσώπου αναφοράς. Εξ αυτού του χαρακτηριστικού επικυρώνεται η ορισμένη καταστασιακή θεματική την οποία διαπραγματεύεται η σκηνοθεσία αποσκοπώντας στην ακρίβεια και στο μέτρο.

Πράγματι, ο κ. Λιγνάδης προσπαθεί να εναρμονίσει το επιμέρους ελλειπτικό και να πλάσει ενιαία οπτικοακουστική γλώσσα, γεγονός το οποίο επιτυγχάνεται χάρη στη συνέπεια της γραμμής πλεύσεως του ύφους : Η καθόλου υφολογία προβάλλει την ελλειπτικότητα ως 'φυσιολογική' ιδιότητα της καλλιτεχνικής ιδεολογίας του έργου αλλά και ως ιδιότητα σύμφυτη της δομής των επεισοδίων, που συγκροτούν το θεαματικό-ηχητικό απείκασμα της παραστάσεως. Ωστόσο, ο 'μινιμαλιστικός' τεμαχισμός των χαρακτήρων-ρόλων του έργου οδηγεί τον κ. Λιγνάδη σε σκηνοθετικό αδιέξοδο εν σχέσει προς την σφαιρική κατανόηση ενός εκάστου θεματικού πλαισίου, στο οποίο τείνει να καταλήξει η εν γένει διαπλοκή των ρόλων. Η αλήθεια είναι ότι το κοινό αντιλαμβάνεται ελάχιστα τις προσωποπαγείς θέσεις των δρώντων στο παζλ του θεατρικού οικοδομήματος, προσλαμβάνοντας εν τούτοις μακροσκοπικά τις έννοιες και το 'κυρίως θέμα' του έργου του Jones. Βοηθούμενος από τις σκαμπρόζικες 'νοστιμιές' του γλωσσικού ενδύματος της παράστασης, ο σκηνοθέτης παρουσιάζεται πιστός και πειστικός σε ό,τι αφορά στο εξέχον στιλιζάρισμα των εξωτερικών κωδίκων, που απαρτίζουν την όψη του εκτιθεμένου ενώπιον του κοινού σώματος της οπτικοακουστικής ύλης, συμπεριλαμβανομένης της ερμηνείας.

Θα μπορούσαμε, στο σημείο αυτό, να πούμε ότι η παράσταση στο «Ιλίσια-Βολανάκης» δεν είναι τίποτε άλλο από μια παιδική παράσταση για μεγάλους.

Εξάλλου, ακολουθώντας πρακτικές του συρμού, ο κ. Λιγνάδης ερεθίζει σκηνοθετικά (και ερμηνευτικά βέβαια μαζί με τον Κων/νο Μαρκουλάκη) τους απέναντι, δηλαδή το κοινό, το οποίο ευχαρίστως και προθυμότατα ανταποκρίνεται στην πρόσκληση αναιρέσεως της θεατρικής συμβάσεως κατά την διάρκεια του παιχνιδιού.
Τουτέστιν, η υφολογία του 'μπρίο' και της παιχνιδιάρικης διαθέσεως οδηγεί σε αβίαστη συμμετοχή του κοινού με αποθεωτικό σημείο την τελική φάση διεκπεραιώσεως των ιλιγγιωδών εναλλαγών και αλλαγών των ρόλων.

Εξαιρετικοί οι δύο ηθοποιοί, Δημήτρης Λιγνάδης και Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης κατορθώνουν στο τέλος του παιχνιδιού να δημιουργήσουν έναν άκρως ευχάριστα παραληρηματικό σκηνικό λόγο, με αποκορύφωμα τις τελευταίες εικόνες. Σημειωτέον ότι τόσο ο κ. Μαρκουλάκης όσο και ο κ. Λιγνάδης στηρίζονται σε εξωτερικούς κώδικες, οι οποίοι ως ένα βαθμό κουράζουν και αναδίδουν το ψεύτικο της ευκολίας, γεγονός το οποίο θεραπεύεται από την σοφή αντιμετώπιση του ρυθμού της παραστάσεως. Άλλωστε, οι δύο ηθοποιοί κατορθώνουν να συνθέσουν από αυτές τις 'ευκολίες' ένα σκηνικό υπόβαθρο ολικής προσλήψεως των δύο χαρακτήρων, ως φορέων όλων των δορυφόρων της εν γένει πλοκής. Πιστεύω δε ότι το εγχείρημα των δύο ηθοποιών δεν εντάσσεται ούτε στο εύκολο ούτε στο πρόχειρο σε ό,τι αφορά στην αντιμετώπιση της υποδύσεως. Αντίθετα μάλιστα, η αισθητική που επικρατεί στη σκηνή, από την αρχή μέχρι το τέλος της παράστασης, φανερώνει τεράστια ευθύνη και κόπο από τους δύο ερμηνευτές οι οποίοι δίνουν κυριολεκτικά την ψυχή τους για να φέρουν σε πέρας το δύσκολο έργο της ενορχηστρώσεως των πολυδύναμων στιγμάτων των δεκαέξι ρόλων.

Πρέπει επίσης να επισημάνουμε την εξαιρετική διευθέτηση των φωτισμών από τον Αλέκο Γιάνναρο, ο οποίος δημιουργεί δομικό πλέγμα υψηλής θεατρικότητας χωρίς να ψευτίζει το περιβάλλον. Ο κ. Γιάνναρος κατευθύνει ευθύβολα το φως εναρμονίζοντάς το με τους ερμηνευτές και αποκαλύπτοντας, μέσα από την έντονη παρουσίαση των οπτικών φασμάτων, την άλλη πλευρά, την αθέατη όψη των λόγων και των νοημάτων. Ομοίως, ο πανικός των ταχύρυθμων εναλλαγών υποστηρίζεται με 'ευγλωττία' από τις μουσικές υπερ-ρεαλιστικές παρεμβάσεις, όπως τις επιμελείται ο Δημήτρης Λιγνάδης, στο σκηνικό διάκοσμο, όπου το 'κιτς' των σκηνικών της Έλλης Παπαγεωργακοπούλου εξυπηρετεί άριστα τις ανάγκες διεξαγωγής μιας πράξεως 'παρανοϊκά' σπουδαίας και ατελούς μέχρις απελπισίας…

Έτσι κι αλλιώς το φάντασμα του Σων, με τις πέτρες στις τσέπες του, αποκτά σάρκα και οστά και βγαίνει στην επιφάνεια μιας ανεπαίσθητα μεταφερόμενης λίμνης : Ο Κων/νος Μαρκουλάκης με τον Δημήτρη Λιγνάδη, χωρίς να βαραίνουν στο ελάχιστο το κλίμα της υπέροχης τρέλας, αφήνουν ανοιχτή μια χαραμάδα από όπου μπορεί κάποιος να δει τις απελπισμένες σιλουέτες του Βλαντιμίρ και του Εστραγκόν, που ακίνητοι και σχεδόν χορταριασμένοι περιμένουν την έλευση του Γκοντό…

Δημοσίευση: 6/3/2003